

Solidaris

Text: Laura Morral

PALMA L'evasió fiscal provoca que els països en desenvolupament perdin cada any 130.000 milions d'euros en impostos, que deixen de cobrar a les empreses que operen al territori. Aquesta xifra és molt superior al pressupost que els països rics destinen a l'ajuda al desenvolupament (aproximadament 83.000 milions el 2009). I més ara, després que el Govern espanyol hagi anunciat la retallada de 600 milions dirigida al desenvolupament del Tercer Món. La crisi del capital ha imposat mesures antidèficit que perjudiquen les classes desfavorides, però no fiscalitzen les evasions d'impostos dels rics cap a paradisos fiscals.

Diferents experts relaten les conseqüències d'aquest escàndol, que ens situa en un dels capítols més escabrosos de les relacions econòmiques des de l'esclavitud.

Un informe d'Inspir Action -una organització internacional que lluita per eradicar la pobresa- denuncia que la situació és responsabilitat dels governs que permeten aquest espoli. Tanmateix, sobretot és culpa de les multinacionals, que dediquen el seu poder a eludir impostos, amb efectes devastadors cap a milions de persones pobres.

Isabel Ortigosa, responsable d'Inspir Action, assenyala que "l'evasió fiscal haurà provocat la mort de 5,6 milions de nins entre 2000 i 2015". Això són 1.000 infants al dia. La meitat ja han mort. El director de la Fundació Àfrica Digna, Lluís Miret, afegeix també que, si s'hagués invertit una quantitat similar en els sistemes sanitaris des del 2000, cada any s'haurien salvat les vides de 350.000 menors de cinc anys.

Moltes trames de corrupció d'empreses que manipulen els comptes se situen al límit de la llei. Això no obstant, el secretisme d'aquest sistema encobreix activitats il·legals que es coneixen com a "evasió fiscal". L'informe enumera dues de les formes més comunes. Una és l'alteració dels preus, en què diferents filials d'una multinacional s'intercanvien béns o serveis a preus manipulats. L'altra són les factures falses i consisteix a fer transaccions entre empreses que no tenen vincles d'accionariat. Miret calcula que el 60% del comerç es fa a través d'aquests sistemes i que, només amb aquestes dues pràctiques, els doblers escamotejats entre el 2000 i el 2015 triplicarà els 2 bilions d'euros. Per contra, el Banc Mundial estima que arribar als ob-

Esclaus de l'espoli fiscal

L'evasió d'impostos de les grans multinacionals fa que cada any els països pobres perdin 1.300 milions, que servirien per fer sortir de la misèria milions de persones

jectius del mil·lenni costaria entre 30.000 i 50.000 milions. Per tant, "hi hauria doblers de sobres", denuncia Ortigosa. A tot això, el director de l'Escola de Líders Socials, Juan Mora, indica que "la inversió estrangera estableix condicions molt desfavorables per invertir, com l'exoneració d'impostos fins a 20 anys". Segons diu, "les ocupacions genera-

LES XIFRES

600

milions. La crisi ha servit al Govern per retallar 600 milions destinats a l'ajuda pel desenvolupament.

La xifra és superior a la que es rep d'ajuda al desenvolupament i als 30.000 milions que es necessiten per als objectius del mil·lenni del 2015

Les corporacions mundials alteren preus o fan factures falses i envien aquests beneficis il·legals a paradisos fiscals sense que cap llei ho reguli

des per les empreses són inferiors a si una part dels impostos s'hagués destinat a construir infraestructures productives i socials per a aquestes comunitats".

Els països pobres tenen el coure, el níquel, el platí, el ferro i l'or que consumeixen les grans potències. Contradictòriament, aquestes economies no creixen des dels temps colonials, perquè només produeixen les matèries primeres. Per Mora, aquests mètodes d'espoli s'aprofiten de la necessitat d'aquests països d'accelerar el seu creixement i les negociacions es fan en condicions de desigualtat. Segons l'OCDE, en els paradisos fiscals hi ha dipositats entre 5 i 7 trilions de dòlars i les quatre majors consultores del món (KPMG, PricewaterhouseCoopers, Deloitte i Ernst & Young)

estan assentades en aquests estats, conxorrades amb milers de professionals de la banca i del dret. Existeix un Consell de Normes Internacionals de Comptabilitat -un òrgan privat que marca les regles per presentar els comptes de les empreses-, però de poc serveix. Segons l'OCDE, casualment els membres són exdirectius d'aquestes consultories que financen aquest organisme mitjançant una fundació registrada a Delaware (un dels primers paradisos fiscals on les principals empreses d'Estats Units hi tenen seu: General Motors, Ford, Citigroup i Coca-Cola. Les proves d'aquesta injustícia social són incontestables. Cap llei no regula l'obligació de les empreses d'informar dels beneficis. Ja comença a ser hora que retin comptes. •

MIQUEL À. MARIA
www.miquelnaria.cat

L'hora de la Política

Fa quasi quaranta anys, l'economista James Tobin ja va proposar un impost per gravar els intercanvis de divises, prevenint que la falta de control de l'especulació financera internacional seria un dels talons d'Aquil·les del capitalisme del futur. Després d'ell, durant dècades s'han aixecat una multitud de veus per reclamar normes fiscals transfrontereres per atenuar el poder omnímode que anaven agafant les multinacionals, regides des d'uns centres de poder cada cop més anònims, opacs i escàpols a qualsevol mesura de control. Però quan eren els temps adequats per afrontar aquestes reformes, l'absència d'una governança mundial i la connivència d'uns polítics seduïts pels èxits de la globalització, va deixar els deures sense fer.

Després ha vingut la crisi i, com ens recorda Paul Krugman, l'"amença fantasma" d'una fiscalitat internacional o de mesures que garanteixin un control més rigorós espanta les multinacionals i les grans corporacions financeres, veritables propiciadores de l'actual desastre. Davant qualsevol anunci de reformes que mirin cap amunt (les que colpegin els de baix, cap problema), el Mercat treu el nas i diu alerta mosques, i tots els governs acoten el cap i besen els peus del Leviatan.

Enmig d'aquest marasme, és hora de reclamar el retorn de la Política. No de la politiqueta que retalla drets, sinó d'una autèntica *Ars Publica* que pugui bastir unes noves regles de joc. És hora que una nova generació de líders mundials prenguin les regnes d'aquest cavall desbocat i facin prevaler la sobirania del dret i la justícia per damunt d'una pretesa ciència econòmica determinista, que mana i ordena com s'han de fer les reformes. Ja ho va advertir Ciceró: "La ciència que es decanta de la justícia més que ciència s'ha d'anomenar astúcia".

PAÏSOS SAQUEJATS

Zàmbia

Els organismes financers britànics i americans van obligar el Govern a privatitzar les mines de coure. Els acords tenen una vigència de 20 anys. El *royalty* mitjà de les explotacions es va reduir del 3% al 0,6% i les empreses mineres només han de pagar el 12% dels impostos.

Libèria

L'empresa Mittal és la que fixa els preus del mineral de ferro que s'extreu al país i decideix què paga a l'estat. El país té diamants, robins, etc, però la meitat dels 39 milions de ciutadans viu amb menys d'1 dòlar al dia.

Tanzània

El Govern va contractar auditors independents que van demostrar que les empreses mineres que tenen concessions al país van inflar les seves pèrdues en més de 500 milions de dòlars per evitar pagar impostos sobre els beneficis. Hi ha desenes de casos similars o pitjors.

ESTAT

Bono El PP vol que el fiscal general comparegui

El PP vol que el fiscal general de l'Estat, Cándido Conde-Pumpido, comparegui amb urgència al Congrés per explicar per què ha actuat amb "passivitat" davant les denúncies presentades perquè investigui l'elevat increment patrimonial del president de la Cambra Baixa, José Bono. Paral·lelament, el PP reclamà a la Fiscalia General de l'Estat que traslladi a un jutjat les successives denúncies del PP i els fets publicats, perquè "el que no pot admetre's de cap manera" és "el silenci" o la "inactivitat". Per part seva, el senador del PNB Iñaki Anasagasti ha volgut "trencar una llança" a favor de Bono, argumentant que el PP té enveja.

“

La situació és límit a Europa. Hem trencat la lògica de la implantació de l'euro”

JOSÉ MARÍA AZNAR
Expresident de l'Estat espanyol

ETA Llum verda al seu arrest

La Justícia nord-irlandesa considerarà que cap tribunal de la província no té competències per anul·lar la llibertat condicional de l'etarra José Ignacio de Juana Chaos, en parador desconegut, però va deixar oberta la porta a la seva detenció. La Fiscalia nord-irlandesa havia demanat revocar les condicions de llibertat vigilada a l'Alt Tribunal de Belfast, que tramita el recurs d'apel·lació presentat per la defensa contra l'extradició a Espanya de De Juana.

Rics Reunió de poderosos

El Club Bilderberg, que reuneix presidents d'empreses, bancs, caps d'estat, membres de les monarquies europees i les persones més influents del món, es reuneix avui a Sitges (Barcelona), on debatran temes econòmics i polítics sense fer públiques les seves conclusions.

Estatut El PSOE advoca per una renovació "neta"

El PSOE advoca ahir per una renovació "neta" dels quatre magistrats que han esgotat el mandat en el TC, de manera que prevalguin els criteris establerts per efectuar els reemplaçaments.

CO2 La UE fa curt

Els quinze països de la UE compromesos amb el protocol de Kyoto continuen per sota de l'objectiu de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle fixat per aquest tractat (8%), ja que el 2008 la baixada es limità al 6,5% respecte dels nivells de 1990.

MÓN

Txèquia Principi d'acord de coalició de la centredreta

Els tres partits de centredreta que van aconseguir representació parlamentària a la República Txeca, després dels comicis legislatius de la setmana passada, van firmar ahir un principi d'acord de coalició governamental. El pacte no és definitiu, ja que encara caldrà polir diferències en set àrees.

Alemanya Una bomba de la II G.M. mata 3 persones

L'explosió d'una bomba de la II Guerra Mundial matà tres persones i en deixà sis de ferides a Gotinga (centre d'Alemanya) quan un grup d'artificers tractava de desactivar-la. La bomba, de 500 quilos, es trobà a set metres de profunditat.

BP Sobraran 2 investigacions

EUA ha decidit obrir una investigació penal i una altra de tipus civil contra la petrolera britànica BP per la responsabilitat en el gran abocament de petroli al golf de Mèxic. D'altra banda, el president nord-americà, Barack Obama, anuncià que el desastre ecològic podria haver estat causat per un "error humà".